

»De kloges klogskab vil JEG gøre til intet« (1. Kor. 1,19)

Indledende bemærkninger

Det var *N.P. Wetterlund*, der anbefalede Guds børn at læse 1. Kor. 13 regelmæssigt. Han selv læste det en gang hver måned. De første tre vers indeholder den målestok, hvormed vort liv bliver »opmålt«, og spørgsmålet rejser sig af sig selv: »Holder min tro, min kundskab, mine ofre målet?«

Apostelen *Paulus*, der skrev dette kapitel, vidste af personlig erfaring, hvad han skrev om. Det er et vidunderligt kapitel, men det er ikke digt – det er sandhed, det er virkelighed.

Apostelens personlige erfaring

Paulus havde altid været et gudfrygtigt, helhjertet menneske, i en vis forstand altid været en »troende«. Som *Saul fra Tarsus* var han forud for alle i nidkærhed for Guds lov. Han var offervillig, selvdisciplineret, lydig og energisk. Han kendte budet »du skal elske HERREN din Gud af hele dit hjerte«, og han mente, at det gjorde han.

Men så mødte hans Frelser ham udenfor *Damaskus*, og først da lærte han kærligheden at kende. Den overvandt, overvældede og opvakte ham til et nyt menneske.

Her mærkede han på sin egen ånd, at kærligheden er *langmodig*. Der var ingen heftig vrede i Jesu ord til ham, kun mildhed. Og det, skønt han havde hadet Ham med et ubændigt had, der var så dømonisk, at han fandt behag i *Stefanus'* henrettelse ved stening.

Han mærkede også på sin sønderknupte ånd, at kærligheden *lader sig ikke op-hidse og bærer ikke nag*. Hans Herre og Frelser sagde til ham i den inderligste medlidenhed og barmhjertighed: »Saul, Saul, hvorfor forfølger du mig?«

Han erfarede, at kærligheden *tåler og udholder alt*, og at den samtidig *tror og håber alt*. Den Jesus, som han havde hadet, havde taget skylden for dette had på sig og udholdt korsets smerte uden at opgive troen på, at selv Saul fra Tarsus ville blive frelst, eller håbet derom.

Min personlige erfaring

har to sider:

Den *første* er, at Herren med fuld ret kunne have vendt mig ryggen og forkastet mig. Men hans kærlighed til mig er end ikke blevet kølnet. Han har mødt mig med en rigdom på langmodighed, overbærenhed og godhed, og det er den eneste årsag til, at jeg ikke selv har givet op i fortviv-

lelse over mig selv og i håbløshed.

Den *anden* side er, at jeg føler mig ude af stand til at skrive ret meget om kærligheden. Jeg er ængstelig for, at det bliver ord, ord. Selve ordet *kærligheden* gør mig betænkelig, thi det lyder som et abstrakt, upersonligt begreb eller som en almen magt.

Når jeg alligevel gør det i dette nummer af månedsbladet, skyldes det, at en norsk bog om den barmhjertige samaritan (*Barmhjertighet og Rettferdighet*) gav mig mod og lyst dertil. Jeg undrede mig først over, at jeg i mit lange liv aldrig har prædikeret over den barmhjertige samaritan, men nok læst *Søren Kierkegaards* bemærkninger om ham i *Kjerlighedens Gjerninger* – og satte mig derefter til i stilhed at lytte til Jesu ord om ham i samtalen med den lovkyndige, der stillede fælde for ham – og det uddybede min lyst til at fremdrage nogle brudstykker af kærligheden, således som vi møder den, ikke som begreb, men som gerning og kraft i vor Herres Jesu Kristi liv og virke.

Disse små artikler har ikke blot 1. Kor. 13 som baggrund, men tillige to »forfærdelige« ord:

»Fordi lovløsheden tager overhånd, vil kærligheden blive kold hos *de fleste*« (Matt. 24,12).

»Hvis nogen ikke elsker Herren, han være *forbandet!* Maran ata« (1. Kor. 16,22).

Bemærk, at dette sidste ord står i samme brev som de vidunderlige ord i 1. Kor. 13!

Simon Peter faldt dybt, men den opstandne Herre stillede ham »kun« dette spørgsmål: »Simon, Jonas' søn, elsker du mig?«

Simon Peter oplevede, at hvor synden blev større som hos ham, blev nåden end mere overvætted rig, og hvor nåden blev større, blev dens frugt, kærligheden til Ham, der har båret al vor synd og skændighed, også større.

Hvis ikke Peter havde kunnet svare: »Herre, du kender alle ting, du ved, at jeg har dig kær!« havde han været forbandet, d.v.s. fortabt.

Kærligheden er Guds nådes undergerning i vort liv. Den fornyes og uddybes uafsladeligt, om blot vi holder os nær til Jesus Kristus. Vi kan ikke forny den ved at efterspore den i vort eget hjerte, thi den kommer ikke fra os. Men bliver vi i Ham, da bliver vi i kærligheden, og den skaber en stadig dybere genkærlighed til Ham, der elsker os så ubegribeligt.

Al kærlighed skaber enten genkærlighed eller had. Beretningen om den barmhjertige samaritan indeholder et spørgsmål, der er helt anderledes, end vi forventer, men helt i overensstemmelse med kærlighedens væsen og kraft.

Jesu spørgsmål

Vi venter, at Jesus spørger den lovkyndige, hvem af præsten, leviten og samaritaneren der så, at den nødstedte mand var hans næste – men det gør han ikke.

Når Jesus ikke siger, hvad vi venter, er det, fordi hans tanker er højt over vore, og fordi han vil give os del i dem. Han spørger: »Hvem af de tre synes du nu har vist sig at være den mands næste, der faldt iblandt røvere?« Altså: hvem var den nødstedtes næste, som den nødstedte elskede som sig selv? (Luk. 10,36).

Den lovkyndige svarede: »Den, som øvede barmhjertighed imod ham.« Samaritaneren gjorde sig til den nødstedtes næste, som denne elskede, fordi samaritaneren havde elsket ham og vist det i gerning.

Den sande næstekærlighed ikke blot afhjælper nøden, men skaber tillige et gensidigt næsteforhold, hvor ven står med ven i hånd, begge omslynget af kærlighedens bånd.

Som altid forekommer Jesu ord os på en gang enkle og udtømmelige. Det er ord med guddommelig åbenbaringskraft.

Her åbenbarer de, at kærligheden ikke blot afhjælper den øjeblikkelige nød, men forener to mennesker, der er vidt fremmede for hinanden, i et venskab, der aldrig kan rokkes. Samaritaneren overvandt sig selv, da han tog sig af den nødstedte jøde, der ikke ville have haft med ham at gøre, hvis ikke han var kommet i så stor nød – dermed overvandt han også den stakkels jøde, så dennes hjerte fyldtes af kærlighed til ham, som han ellers havde foragtet – og dermed overvandt han mørket med al dets magt.

Den kærlighed har ingen uden videre af sig selv, end ikke, om han i øvrigt anses for et kærligt menneske.

De følgende artikler siger lidt om Kristi kærlighed, der overgår al erkendelse og derfor aldrig kan beskrives fuldstændigt. Jeg har bevidst skrevet så nøgternt som muligt for ikke at skabe en »kærlighedsfyldt« stemning, men fremhæve kærlighedens gerninger. Kærligheden er ikke posesi, men realitet i dagligdagen. Kærligheden er hverken kendt eller ønsket. Jesus er stadig uønsket, foragtet og vraget.

Men Han fortsætter med at åbenbare

sin kærlighed til denne verdens »ubetydelige« og »små« – og Han kommer snart!

Vore hjerter »trænger til« Ham mere end til noget andet. Og der er intet andet,

vor næste trænger mere til end den sande kærlighed.

Kærligheden

I menneskehedens lange historie er der næppe mange ord af betydning, der er benyttet mere end ordet *kærlighed*. Der er skrevet utallige kærlighedsdigte, utallige bøger om mere eller mindre mislykket kærlighed og utallige dramaer om samme emne.

I menigheden er det et hovedord. Der er ikke mange Gudstjenester eller møder, hvor det ikke lyder.

Det var bedre, om dette ord ikke blev anvendt så ofte, thi det har et guddommeligt indhold, som går tabt ved overdreven brug.

Gud er kærlighed

Det kan ikke siges om nogen anden. Apostelen *Johannes*, der siger dette ophøjede om Gud (1. Johs. 4,8 og 16), er sig bevidst, at han siger noget, som kun Guds Ånd kan åbenbare og troen gribe.

Uden Guds Ånd har vi kun vor egen opfattelse af disse få ord. Da lyder de nærmest som en selvfølge. De gør ikke noget dybere indtryk på os, thi hvis der er en Gud, må han selvfølgelig være kærlighed. Det er i følge vor opfattelse en *naturnødvendighed* ved Gud. Han kan ikke være andet.

Hvis det forholder sig således, står Gud aldrig i noget valg imellem at elske og hade. Det er ikke noget problem for Gud at elske sine fjender! Han kan ikke andet!

Sandheden er en ganske anden. Kærligheden er ikke en magt, som Gud er underlagt og nødt til at følge. Den er ikke en naturnødvendighed hos Gud.

Gud er fri. Han er ikke underlagt nogen eller noget. Det betyder, at Han har *valgt* at være kærligheden. Den er med andre ord, hvad Han *vil*.

Kærligheden er ikke en varm følelse eller et inderligt ønske i Gud, men hans viljes beslutning. Derfor er den først og fremmest den gerning, hvormed Han gennemførte, hvad Han ville. Det udtrykker apostelen med disse ord: »Deri består kærligheden: ikke i, at vi har elsket Gud, men i, at Han elskede os og sendte sin Søn til soning for vor synder« (1. Johs. 4,10).

Det er alt andet end en selvfølge. Kærligheden er (jeg taler menneskeligt) Guds selvovervindelse. Han valgte at elske os i stedet for at vredes på os og gennemførte det, idet Han sendte sin Søn, den elskede, sit eget hjerte, i døden for at udlette vore

synder.

Gud valgte at give ham, som Han kun kunne elske, hen i døden på et kors for alle os syndere, som Han ikke kunne elske, med mindre Han besluttede det, d.v.s. valgte at elske os i stedet for i sin vrede at give os hen.

Sandelig er Guds kærlighed hverken en naturnødvendighed eller en selvfølge, men underfuld, overvældende og i dybeste forstand over al menneskelig erkendelse.

»Gud er kærlighed!« Underet over alle undere!

Den fuldkomne kærlighed

Gud besluttede at elske sine fjender, deriblandt dig og mig, og gennemførte det. Han lod ikke i noget øjeblik sin kærlighed overvinde af had, foragt, vrede, utålmodighed, end ikke i de timer, da hans fjender fik magten og gjorde med Hans elskede Søn, hvad de ville. Han gav ikke op, før Han i sin kærlighed havde bortskaffet vor synd og skyld ved at lægge den på sin Søn, den elskede.

Guds kærlighed er, hvad Han ville og viste sig i stand til at fuldføre i usigelig smerte.

Denne smertefyldte kærlighed (for at tale med *Eduard Geismar*) er *fuldkommen*. Der findes ikke et svagt punkt i den. Den er *almægtig*. I den har Gud besluttet at gennemføre det mest umulige af alt: at bevare os fra fald og fremstille os dadelfri for sin herlighed i fryd (Judas 24), og det vil ske! Den er *urokkelig*, d.v.s. den påvirkes ikke af skuffelser over os, giver ikke op, men fører os til målet. »Gud er kærlighed,« når du mindst af alt viser dig værdig til den.

Se, hvor stor en kærlighed!

Guds kærlighed er fremmed for os. Hvis ikke Gud viser os den, forbliver vi i ukendskab til den, d.v.s. i vore egne tanker om den.

I sin kærlighed til os viser Gud os sin kærlighed. Han tager os ved hånden og fører os i ånden ud til *Golgatas* høj udenfor *Jerusalem*. Der viser Han os sin kærlighed allertydeligst. Det forkynder apostelen Paulus for os med ganske få, udtømmelige ord: »Gud viser (nutid, altså nu) sin kærlighed (som ikke er kærlighed i almindelighed) derved, at Kristus døde for os, medens vi var *ugudelige, syndere og fjender*« (Rom. 5,6, 8 og 10), altså medens vi var oprørere imod ham,

indstillet på ikke at ville vide af Ham eller Hans bud. Ingen kan forestille sig, at noget menneske kan eller vil elske sin værste fjende således, at han vil gå i døden for ham. Det strider imod al sund fornuft og kærlighed.

Men sådan er Guds kærlighed. Den er ikke afhængig af sin genstand – den er kun afhængig af, om Gud vil det – og det vil Han, thi hans vilje er at elske og at frelse os for enhver pris.

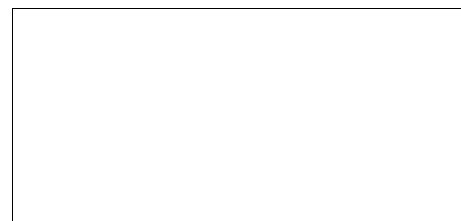
Guds kærlighed har ikke nogen modsvarighed hos os. Kærligheden består ikke i, at vi har elsket Gud. Kærligheden kommer ikke i mindste måde fra os. Ingen bilde sig det ind (1. Johs. 4,10).

Fordi den ikke har nogen modsvarighed hos os, som den kan vinde en vis forståelse hos, men er os helt fremmed, må den vises os, d.v.s. *åbenbares* for os, og når det sker, griber vi den i tro – på anden måde kan den ikke modtages, dertil er den alt for guddommelig og overvældende.

Vore følelser kan ikke rumme den, end ikke når de er allervarmest, men Gud skænker os sin hellige Ånd, d.v.s. sit eget væsen, og dermed er Hans kærlighed udøst i vore hjerter, uforskyldt og ufortjent af Guds mægtige og retfærdige nåde imod os (Rom. 5,1-5).

Det bliver aldrig en selvfølge, thi det er guddommeligt og underfuldt; derfor må vi fornyes deri uafsladeligt – eller, som apostelen *Johannes* skriver, atter og atter »se, hvor stor en kærlighed Faderen har vist os, at vi må kaldes Guds børn« (1. Johs. 3,1) og i stedet for frygt og fordømmelse har frimodighed og fred med Gud endog på dommens dag, thi som Guds børn er vi jo i denne verden, som Han er (1. Johs. 4,17).

Frygt har med straf at gøre, men Gud vil hverken dømme eller straffe os. Han elsker os så guddommeligt, at Han lod dommen og straffen fuldbyrdes på sin elskede Søn. Guds fuldkomne kærlighed driver al frygt ud af vor samvittighed, så vi med fred og frimodighed kan gå dommens dag i møde. Det er ikke blot Guds ønske for os, men Hans vilje.

Kærligheden og Sandheden

Vor Herre Jesus sagde: »Jeg er sandheden« (Johs. 14,6). Om Gud står der, at han er kærlighed (1. Johs. 4, 8). Sandheden og kærligheden er ikke modsætninger, ligesom retfærdigheden og barmhjertigheden ej heller er det.

Vor Herre Jesus elskede ikke nogen på bekostning af sandheden. Han indgår aldrig et kompromis med usandheden. Derfor oplevede hans samtid ham som streng.

Jesu ord: »Følg mig!« er kendt af os alle. Vi glemmer imidlertid, at Han, der siger det, er Guds søn. De to ord er udtryk for, at han elsker enhver, som han siger dem til, thi der findes intet større gode for noget menneske end at gå på efterfølgelsens vej. De indeholder imidlertid også hele sandheden: at Han er *Den, Han Er*: Guds søn. Man kan ikke følge Ham, hvis der er nogen anden, man elsker højere.

Hvis vi elsker nogen på bekostning af vor kærlighed til Herren, er vor kærlighed ikke sand og bliver derfor afvist af Ham.

Dette understreger Herren gang på gang, men vi er tilbøjelige til at overhøre hans ord eller reducere dem til noget, vi synes bedre om. Han siger: »Den, som elsker fader eller moder mere end mig, er mig ikke værd, og den, som elsker sin søn eller datter mere end mig, er mig ikke værd« (Matt. 10,37). Og Han »praktiserede« dette i forhold til sin egen jordiske familie, da han sagde: »Min moder og mine brødre, det er dem, der hører Guds ord og handler efter det« (Luk. 8,21), altså ikke Maria og hans kødelige brødre, med mindre de gjorde det.

Det lyder hårdt og strengt, men det er kærligt og omsorgsfuldt, thi kun hvis vi følger ham, gavner vi vore elskede.

Jesu kærlighed

Han elskede Faderen af hele sit hjerte, al sin kraft og hele sin sjæl, og Han elskede menneskene, men aldrig på bekostning af, hvad Faderen ville. Inden han gik ind i *Getsemane* have, sagde han: »For at verden skal kende, at jeg elsker Faderen og gør således, som Faderen har befale mig, så stå nu op, lad os gå herfra« (Johs. 14,31), og i *Getsemane* bad han: »Ske ikke min vilje, men din!«

Var det kærlighed til hans moder, Maria, og til hans gode venner? Var det en kærlighed, de kunne forstå? Hvis jeg spurgte: »Var det en kærlighed, der blev dem til gavn?« er vi ikke i tvivl om svaret! Hvis Han havde elsket dem, sådan som vi ofte elsker vore nærmeste ved at følge dem i stedet for at følge Herren, var intet menneske, end ikke Maria, hans moder, blevet frelst.

Han elskede dem på en anden måde, end de forstod. Hans kærlighed bragte dem til fortvivelse – ja, og til frelse!

Sådan er kærligheden, når den er sand. Det er en smertefyldt kærlighed og en gennemprøvet sandhed. Der er en dyb selvovervindelse og selvfornægtelse forbundet med at forblive i dem. Den, som vil bevare sit liv, kan ikke blive i kærligheden.

Den søger ikke sit eget

Vor Herre Jesus adskiller sig fra de falske profeter, thi han søgte kun folkets bedste. De foregav at søge det, men søgte i virkeligheden deres eget. De kunne ikke undvære anerkendelse, popularitet og bifald, derfor tillempede de deres budskab, så det aldrig blev for afslørende, for skarpt og absolut.

De sande profeter, f.eks. Mika, søgte kun folkets bedste; derfor smigrede han ikke, svækkede ikke sandheden, men forkyndte den i kærlighed til Gud og til hans folk. Israels konger sagde imidlertid om ham: »Han profeterer mig ikke noget godt, kun noget ondt« (1. Kong. 22,18).

Godt eller ondt – det er grænsen imellem kærligheden og sandheden på den ene side og egenkærligheden og usandheden på den anden side. Men grænsen ses kun af kærligheden og sandheden. Egenkærligheden og usandheden ser ikke, at de er udenfor kærlighedens og sandhedens område.

Simon Peter var overbevist om, at han talte kærligt og sandt, da han sagde til vor Herre Jesus, at Gud skulle bevare ham fra al den lidelse og døden på et kors. Jesu svar lød (og lyder) højest ukærligt: »Vig bag mig, satan! du er mig til forargelse; thi du sanser ikke, hvad Guds er, men kun, hvad menneskers er« (Matt. 16,22-23). Egenkærligheden ser ikke, at den befinder sig udenfor kærlighedens område, og slet ikke, at den kan være satanisk.

Vi finder ikke i vor Frelsers liv, altså i kærligheden, den mindste afvigelse fra sandheden, Guds vilje. Da han talte så strengt til Peter, risikerede han at miste ham. Den risiko løber egenkærligheden aldrig. Dertil er den alt for afhængig af bifald og tilhængere, alt for bange for at miste. Men kun ved at risikere at miste Peter vinder Jesus ham for Gud og for evigt.

I *Getsemane* mistede han dem alle – for at vinde dem for Gud, for kærligheden og for sandheden.

Du og jeg

Jesus er ikke kommet for at stifte fred på egenkærlighedens betingelser. Han kom

for at skabe splid. Den splid vil vi helst undgå. Mange siger Ja, hvor de burde sige Nej. De gør det af »kærlighed« til dem, de burde sige Nej til. Hvis de sagde Nej, risikerede de at miste dem.

Vi glemmer alt for let deres (og vort eget) evige og sande vel. Følger vi dem i stedet for at følge Herren, lider deres og vor sjæl skade – måske evig skade. Der er, som før sagt, noget satanisk ved den kærlighed, der er ulydig imod Herren.

Paulus siger: »For *Din* skyld dræbes vi dagen lang; vi er regnet for slagtefår« (Rom. 8,36). Den usande kærlighed siger: »For *deres*, vore elskedes skyld undgår vi dette!« Paulus tilføjede: »Men under alt dette mere end sejrer vi ved Ham, som elskede os« (vers 37). Den kompromissøgende kærlighed tier, thi resignationen indeholder ikke nogen sejrsværdighed.

Vær årvågne!

Stå fast i troen!

Vær mandige!

Vær stærke!

Lad alt hos jer ske i kærlighed!

Hvad det betyder (1. Kor. 16,13-14), ser du på din Frelser og Herre og på hans efterfølger, apostelen Paulus. Jesus siger: »Følg du mig!« Paulus siger: »Bliv mine efterfølgere!«

Til sidst

Den største hindring for Guds evangelium er vore egne tanker, især vore tanker om kærligheden. For os er det ubegribeligt, at vor Frelser engang, da store skarer fulgtes med ham, vendte sig om og sagde til dem: »Hvis nogen kommer til mig og ikke *hader* sin fader og moder og hustru og børn og brødre og søstre, ja endog sit eget liv, kan han ikke være min discipel« (Luk. 14,25-26). I vor opfattelse er kærlighed og had hinandens modsætninger, men vore tanker om kærligheden er ikke Guds. Hans tanker herom er himmelhøjt over vore (Esaj. 55,8-9). Fordi kærligheden aldrig viger fra sandheden, er den et helligt had til enhver afvigelse fra den. Her er tale om et »kærlighedsfyldt had« eller en »hadfyldt kærlighed«.

Og da det er vore allernærmeste og allerkæreste, der i deres kærlighed til os vil bevare os fra korsets vej med dets forsmædelse og dårskab, og da det er dem, vi i kærlighed allernødigt vil bedrøve og for alt i verden ikke miste, understreger Herren, at den sanddrue kærlighed til dem indeholder det hellige had til dem; det giver sig udslag i, at vi siger Nej til deres kærlighed, når den hindrer os i at følge Ham, der elsker os og elsker dem med en evig kærlighed, der er prøvet i alt.

Det er den kærlighed, Herren har udstødt i vore hjerter ved den hellige Ånd.

Den Ånd og den kærlighed vil vi ikke bedrøve, skulle vi end bedrøve vore nær-

meste og kæreste – en kort tid – til deres og vort evige og sande vel.

Kærlighedens størrelse

En farisæer ved navn *Simon* indbød *Jesus* til at spise hos sig (Luk. 7,36-50). Da en synderinde fik det at vide, gik hun derhen med en alabastkrukke og stillede sig grædende bag ved *Jesus* og begyndte at salve hans fødder.

Farisæeren tænkte ved sig selv, at hvis *Jesus* var en profet, ville han vide, hvad det var for en kvinde, og betakke sig for, hvad hun gjorde.

Vi møder her noget, der desværre er karakteristisk for mange: deres retfærdighed hindrer dem i at elske. *Simon* elskede »naturligvis« ikke en sådan kvinde, og hvis man overhovedet kan tale om, at han elskede Herren, var hans kærlighed såre begrænset.

Denne kvindes synder var åbenbare; det var farisæerens ikke – men er hjertets hårdhed, hjertets kulde mindre synd end hendes?

Hertil kom, at hun kendte sine synder, led under dem og erkendte dem. Den hjemmegående retfærdige søn havde aldrig overtrådt et eneste af sin Faders bud – og tænk, også hans retfærdighed hindrede ham i at elske sin broder, der var kommet hjem fra vildfarelsen og fortabelsen (Luk. 15). Er det virkelig sådan, at kun den, hvem meget er tilgivet, elsker meget? Hvis det er sådan, da gælder det om at høre til iblandt dem, hvem meget, uendeligt meget, er blevet tilgivet. Gælder det da om at gå ud i verden og synde for at få meget tilgivet? Nej, det gælder blot om at være sandtru i det lys, der udgår fra vor Herre *Jesus*.

Paulus kendte ikke nogen større synder end sig selv. Efter lovtretfærdighedens krav havde han ikke syndet, men efter kærlighedens lov havde hans retfærdige liv ikke været andet end synd, kulminerende i et fanatisk had til *Jesus* og hans små disciple.

I *Korint* mødte han utugtige, afgudsdyrkere, ægteskabsbrydere, nogle, der havde deltaget i unaturlig utugt, tyve, drankere, røvere og vandt dem for Herren (1. Kor. 6,9-10). Det kunne han kun, fordi han ikke anså en eneste af dem for en større synder end sig selv. Hans egen retfærdighed blokerede ikke for Kristi kærlighed, thi sådan elskede Gud verden, deriblandt disse i *Korint*, at Han gav sin Søn, den enbårne, for at enhver, som tror – altså også enhver af de nævnte – ikke skal fortæbes, men have evigt liv.

For *Paulus* blev frelsen med syndernes

forladelse aldrig noget selvfølgeligt. At Gud havde elsket ham sådan, at Han gav sin Søn, den enbårne, hen i døden på et kors som en forbandet i hans sted, forblev overvældende. Hans kundskab derom blev aldrig en lektie, han havde lært og nu beherskede, men forblev et guddommeligt lys, der øjeblikkeligt afslørede ethvert tilbøjelighed til tilfredshed med det, han havde udrettet, så han kunne slå sig til ro dermed.

Han stod i gæld til Gud, og han stod i gæld til ethvert menneske, og gælden vedblev med at være der. Det var ikke en tung og besværlig gæld, men kærlighedens gæld, som det altid, dybest set, er en glæde at indfri, hvor det er muligt.

Han stod endog i gæld til sine fjender og til de mange i menighederne, der skuffede og svigtede.

Sådan er kærligheden i modsætning til egenkærligheden, der ganske vist besmykker sig med kærlighedens navn.

Den kærlighed udgår fra Gud og retter sig først og fremmest imod *Ham*. Det ser vi hos denne synderinde, som den retfærdige farisæer foragtede. Meget var hende forladt, og hun besad ikke nogen retfærdighed, der hindrede hende i at elske *Jesus* meget. *Jesus* sagde, at hun havde mange synder. Er der nogen af os, der i Hans lys vil sige: »Det har jeg ikke«? Hvad med dine ord? Du skal jo dømmes efter dem. Hvad med din kritik af dine nådesøskende? Hvad med dit hjertes skjulte tanker, som ikke er skjult for Herren? Hvad med dine forsømmelser?

Lovløshed og kold kærlighed

Herren siger, at lovløsheden tager overhånd, og at kærligheden som følge deraf bliver kold hos de fleste (Matt. 24,12).

Det ser vi hos den retfærdige farisæer, *Simon*. Guds lov bød ham at elske denne synderinde, som nu var hans næste; men dette bud havde han nedskrevet til noget relativt og dermed berøvet det dets guddommelige absolutthed og afsluttethed. Når man nedskriver Guds bud til noget relativt, bliver det ligegyldigt – og at overtræde det bliver også ligegyldigt, for man lægger slet ikke mærke til, at man overtræder det – kærlighedsbudet er nedskrevet til det relative og har ingen guddommelig autoritet.

Man synder ikke i egne øjne – bliver

ikke dømt af Gud – behøver ikke ny nåde – og vandrer videre i »bedste velgående« – han, som en retfærdig farisæer – hans efterfølgere i menighederne som gode kristne!

Han følte ikke, at hans kærlighed var blevet kold – hans efterfølgere heller ikke.

Han var nok et pænt menneske, og det er de fleste kristne også, men at være pæn er ikke det samme som at elske sådan, som Gud har elsket os. Farisæeren vandrede ikke i *Lyset*, kun i sit eget lys. Men hun var i *Lyset*, overvældet af Kristi kærlighed til hende.

Han var ikke i troen, skønt han kendte Skrifterne, men hun var i den, og den frelst hende. *Jesus* sagde til hende: »Din tro har frelst dig! Gå bort med fred!« Fordi hendes kærlighed var frugten af hendes tro på *Ham*, kendtes *Jesus* ved den.

Lyset

»Hvis vi vandrer i *Lyset*, ligesom *Han* er i *Lyset*, da har vi fællesskab med hverandre, og *Jesu*, Hans Søns blod renser os fra al synd« (1. Johs. 1,7). Dette vers, som de fleste kristne kan citere udenad, er grundlæggende for det liv, hvor kærligheden ikke bliver kold.

Hvis vi vandrer i *Lyset*, ligesom *Han* er i *Lyset* – disse ord er ikke umiddelbart let forståelige og selvfølgelige. *Jesus* er i *Lyset* – bemærk nutidsformen: *er!* Der er intet øjeblik og har aldrig været noget, hvor *Jesus* ikke var i *Lyset*, end ikke på *Golgata* i de timer, da mørket skjulte jorden.

Der fandtes ikke synd i *Ham*, og han gjorde aldrig synd. Derfor er *Han* i *Lyset*, thi der hører han hjemme. Det gør vi ikke uden videre – og vi gør det end ikke uden videre som Guds børn, thi vi *har* synd (vers 8), og siger vi noget andet, bedrager vi os selv, og sandheden er ikke i os.

Nu er *Jesus* i det *Lys*, ingen af os kan forestille sig, thi dets glans og herlighed overgår al vor forestillingsevne.

Vandrer vi i det, da er vi alle små og lige benådede, og da har vi fællesskab med hverandre, thi da er kærligheden ikke blevet kold hos nogen af os.

Jesu, Guds søns, blod renser os fra al synd – der er ingen, der ikke behøver det, selv ikke den, der ikke begår nogen mærkbar synd, thi i dette lys består ingen uden i kraft af den overvættede nåde, *Lyset* åbenbarer. Vi undskylder ingen synd, men bekender vore synder – bøjes i en vis for-

stand endnu dybere – og oplever, at Han er *trofast* – d.v.s. han opgiver os ikke, vender os ikke ryggen – men forbliver *retfærdig* med den guddommelige retfærdighed, der er hans kærlighed, og som er enheden af dom og nåde, den retfærdighed, der er frugten af, at Han blev såret for vore overtrædelser, og straffen over os blev lagt på Ham. Med den retfærdighed

tilgiver Han os vore synder og renses os fra al uretfærdighed, så vi forbliver *Guds retfærdighed* i Ham (2. Kor. 5,21).

At *vandre* i dette Lys betyder, at Guds Ja og Guds Nej forbliver absolutte. Lovløsheden tager derfor ikke overhånd, og kærligheden bliver ikke kold.

I det lys læser vi Johs. 13,34. Vi læser også 1. Johs. 3,16.

Kærlighedens lys

Farisæeren, der havde indbudt Jesus til at spise hos sig, så den kvinde, der kom ind med en alabastkrukke med salve og salvede Jesu fødder – og da han så det, sagde han ved sig selv: »Hvis den mand var en profet, ville han vide, hvad slags kvinde det er, som rører ved ham, at hun er en synderinde« (Luk. 7,39).

Lad os først betragte farisæeren, om der skulle være visse lighedspunkter mellem ham og os.

Han havde indbudt Jesus til sit hjem og taget imod ham – dog ikke af ganske hjerte.

Han var retfærdig, agtværdig, bibelkyndig. Han kendte som farisæer Guds ord og holdt Guds lov så godt, han kunne.

Han følte foragt for en sådan offentlig kendt synderinde. Han vidste, hvad slags kvinde hun var, og ville ikke have med sådan en at gøre.

I dette, sit eget retfærdige lys så han denne synderinde.

Er vi forvissede om, at vi ville have set anderledes på hende, om vi havde været til stede – eller om noget tilsvarende skete i vort pæne hjem? Farisæeren så rigtigt – men han så ikke sandt. Det hjalp Herren ham til, da han sagde til ham: »Ser du denne kvinde« (vers 44). I dette korte spørgsmål kommer to væsentlige sandheder til udtryk; først: Du har ikke set hende, som hun er, dernæst: Hun er ikke en synderinde, hun er en kvinde!

Den guddommelige kærlighed ser, hvad den menneskelige retfærdighed er blind for.

Og så fremhæver Herren den afgørende forskel imellem farisæeren og den benådede kvinde. Forskellen er som den, der adskiller fårene fra bukkene på dommens dag (Matt. 25,31-46). Det er en forskel, så absolut og så afgørende som forskellen imellem antagelse og forkastelse: »Du gav mig ikke – men hun gav mig...« (vers 44-46).

Denne kvinde, der i farisæerens øjne var en foragtelig synderinde, står højt over ham, thi hun elsker meget, fordi hendes mange synder er hende tilgivet. Men det er han blind for. Han er retfærdig, hun er retfærdiggjort af Jesus, og Jesu retfærdig-

gørelse af hende bærer rig frugt i hendes liv, der strømmer over af kærlighed til ham.

Jesus kom ikke for at frelse retfærdige, men syndere. Nu stillede han den retfærdige farisæer foran evighedens domstol, og dommen lød: Du gav mig intet, hverken vand til mine fødder eller et velkomstkys, og du salvede ikke mit hovede. Din retfærdighed består ikke i dommen.

Men til hende sagde Herren: »Din tro har frelst dig, gå bort med fred!« Vi ved ikke, om farisæeren brød sammen under Herrens dom. Hvis han gjorde det, ville han se, at han var en endnu større synder end denne synderinde, thi hjertets hårdhed, hjertets kulde er værre end åbenbare misgerninger og syndefald – da var han kommet ind under Sandhedens og Kærlighedens lys, ham til frelse.

Først da var hans øjne blevet åbnet til at se, som Sandheden og Kærligheden ser.

Nogle eksempler

Den sande kærlighed går hånd i hånd med troen og håbet, derfor taler den troens ord og skaber lys i mørket.

Herren vidste, at hans elskede disciple ville svigte ham, og at den ledende apostel, Simon Peter, ville fornægte ham. Han sagde det til dem, men nøjedes ikke med at sige dette sørgelige. Han sagde også: »I har holdt ud med mig i mine prøvelser, og ligesom min Fader har tildelt mig kongedømme, tildeler jeg jer, at I skal spise og drikke ved mit bord i mit rige og sidde på troner og dømme Israels tolv stammer« (Luk. 22,28-30).

Kærligheden nøjes aldrig med at konstatere det negative og lade det blive der ved. Den tror alt, håber alt og udholder alt. Derfor har den magt til at vække troen – kærligheden er den eneste magt, der kan vække den fortvivlede fra håbløshed til tro og håb – den eneste, der formår at sige de ord, der skaber, hvad de nævner.

Apostelen Paulus var ganske klar over, at menigheden i Korint fattedes meget, og at der fandtes uværdige forhold iblandt dem. Alligevel takker han altid Gud for dem og lader dem vide, at de er blevet rige på alt, i al tale og indsigt (1. Kor. 1,4-

Og vi læser, at sådan elskede Paulus (2. Kor. 12,15).

Så åbenbares Guds domme også over os, og så lærer vi, at Hans nåde ikke indeholder nogen nedskrivning af Hans kærlighedsbud, men den tugt og den fornyelse, der frigør vor vilje til at ville og at kunne, hvad Han byder.

5), ja, at alt tilhører dem, men de hører Kristus til (3,22-23).

Kærligheden har Gud for øje, når den betragter Guds børn. Den kan sukke, den kan lide smerte, den kan irettesætte – men den kan aldrig give op og afskrive nogen – derfor taler den i en Ånd, der er hævet over sund fornuft og holder ud med håb imod håb og bliver ikke til skamme. Kærligheden taler de ord, der er ovenfra. Det fremgår allertydeligst af apostelen Johannes' breve. Han skriver f.eks. til de unge: »Jeg skriver til jer, I unge, fordi I har sejret over Den Onde. Jeg skriver til jer, I unge, fordi I er stærke, og Guds ord bliver i jer, og I har sejret over Den Onde« (første brev, 2,13 og 14).

Hvis der nu blandt de unge skulle være nogen, der føler, at det, apostelen skriver, ikke passer på ham, så vil de herlige ord vække ham op til at få del i sejren over Den Onde.

Hvis Johannes havde skrevet: »Jeg håber, at også I unge har sejret over Den Onde, og at Guds ord bliver i jer,« da havde de ikke lydt som ord ovenfra med skabende og fornyende kærlighedskraft.

Johannes så menigheden, sine elskede børn eller børnlille, som han kaldte dem, i et forunderligt lys. Derfor skriver han, at »enhver, som er født af Gud, gør ikke synd, thi Guds sæd bliver i ham; ja, han kan ikke synde, fordi han er født af Gud« (3,9). Det er sandelig ord ovenfra i Kærlighedens og Sandhedens rene kraft. De er uendeligt mere værd end alverdens psykologiske forklaringer om nedarvede tendenser, undertrykte begæringer, forældrebundethed, sociale misforhold o.s.v.

Kærligheden er, som Søren Kierkegaard fremhæver, et forhold imellem to mennesker, hvor en tredie altid er til stede. Denne tredie er Gud, der er kærlighed. Derfor taler kærligheden ord ovenfra, det, Gud siger i den givne situation. Og derfor anskuer kærligheden altid sin næste, f.eks. denne synderinde i farisæerens hus, i det himmelske lys, i hvilket der slet intet mørke er, ingen vantro, mistillid eller håbløshed. Derfor ser kærligheden, som Gud ser, og tager aldrig fejl.

Den fuldkomne kærlighed

Den er ikke et abstrakt begreb, men virkelighed et eneste sted i hele skabningen, nemlig i Jesus af Nazaret, Marias søn og Guds søn. Han vidste, at han var elsket af Faderen. Det var kraften i hans liv, og han blev altid i Faderens kærligheds vilje uden et øjeblik at vige derfra.

Det betød, at det var hans mad at gøre Faderens vilje, altså at gøre, hvad Gud i sin kærlighed ville. »Jeg er kommet, o Gud, for at gøre din vilje!« Disse ord stod skrevet over hans liv fra først til sidst, og de blev fuldbyrdet.

Derfor er kærligheden i hans liv ikke forsøgsvis eller brudstykkevis, men fuld og hel hvert øjeblik i enhver situation. Han gjorde kun godt og altid af hele sit hjerte, altså fuldkomment.

Hans fuldkomne kærlighed er til stede i hvert et ord, han talte, også i de ord, der forekommer os såre strenge. Den er ligeledes til stede i enhver gerning, han gjorde, også når han trak sig tilbage fra skarerne og ikke indfrieede deres forventninger.

Fordi den var fuldkommen, var den ofte forståelig for ufuldkomne mennesker med en ufuldkommen kærlighed som f.eks. apostelen Peter, som i sin kærlighed ville afholde Herren fra korset, men fik dette svar af den fuldkomment kærlige: »Vig bag mig, satan, du sanser ikke, hvad Guds er, men kun, hvad menneskers er!«

Det viste sig, at menneskene ikke søger eller elsker kærligheden, når den er fuldkommen, men hader den. Han blev vræget.

Det er i denne sammenhæng, apostelen Johannes finder det nødvendigt at fremhæve, hvad kærligheden ikke består i: »Deri består kærligheden, ikke i, at vi har elsket Gud...« (1. Johs. 4,10). Det er et strengt ord, men det er sandt. Det siger i virkeligheden, at vi er ude af stand til at elske Gud, skønt det er det store og afgørende bud: »Du skal elske HERREN din Gud af hele dit hjerte!«

Saul fra Tarsus mente, han gjorde det, men det gik op for ham, da Jesus åbenbarede sig for ham, at han havde hadet Gud af hele sit hjerte og forfulgt hans Søn i et ubegrænset had.

Den romantiske kærlighed har en vis ynde over sig, men har intet med kærligheden i dens sande væsen at gøre.

Jo mere hadet til Jesus voksede, des mere åbenbarede han den fuldkomne kærlighed. Og jo mere hans disciple viste sig ude af stand til at følge ham og forblive tro imod ham, des mere åbenbares det, at den fuldkomne kærlighed elskede dem til det sidste, det yderste, ja til målet var nået (Johs. 13,1).

Den fuldkomne kærlighed »kulminerede« hin skærtorsdag og langfredag. Da gik den i Jesus af Nazaret sin sejrsgang, indtil Guds frelsesvilje var fuldbyrdet. Jesus betragtede ikke sin gang til Getsemane og Golgata som en tung, uafvendelig skæbne, men som Faderens kærligheds vilje. Derfor udholdt han alt uden et bittert ord.

Der var, set fra vort synspunkt, al grund til at foragte farisæerne og ypperstepræsterne, og al grund til ude på Golgata at sige: »Nu hverken kan eller vil jeg mere!« men end ikke tanken herpå opstod hos Herren, thi han elskede Faderen og gjorde, hvad denne havde befalede ham – og Faderens befaling anså han for evigt liv.

På korset kom den fuldkomne kærlighed til udtryk i hans få ord: »Fader, forlad dem! De ved ikke, hvad de gør!«

Han blev prøvet i alt og blev bragt til fortvivlelsens og forargelsens grænse, men hans fuldkomne kærlighed bestod også denne prøve og viste sig uovervindelig, almægtig.

Han blev gjort til synd. Straffen blev lagt på ham. Den skyld, der lå på os alle, blev tilregnet ham. Han blev såret for vore overtrædelser, men bar det stille, d.v.s. uden at komme i oprør.

De sagde, at de ville tro på ham, hvis han steg ned af korset, men det gjorde han ikke, for han ville frelse dem. Sådan er den fuldkomne kærlighed.

Således elskede Gud verden, men således ønsker verden ikke at blive elsket.

Ak, hvor var hans disciple blevet lykkelige, hvis han var steget ned fra korset!

Der er en uendelig afstand imellem vor kærlighed og Hans fuldkomne kærlighed.

Han indfrieede ikke deres dybeste ønsker og hedeste begæring, thi han havde deres evige og sande vel for øje. Det fattede de, da han åbenbarede sig for dem efter sin opstandelse. Da tilbad de ham – og hører aldrig op dermed.

Hvad han i sin kærlighed har gennemgået af smerte og lidelse for os, er Bibelen sparsomt med ord om. Nu og da lader Guds Ånd os ane en liden smule derom. Men bedst er det at tie.

Når Kristi kærlighed åbenbares, er det aldrig som et alment begreb, men som hans personlige kærlighed til mig – til dig – til hver enkelt – og da driver den al frygt ud, endog frygt for dommen.

Thi frygt har med straf at gøre, men Herren har i sin guddommelige kærlighed taget straffen på sig, derfor er der i hans kærlighed til os ikke plads til nogen straf over os.

Hvad angår vor fortid med alle dens pletter, har han ikke blot bortskaffet al vor synd fra den, men han har i sin almægtige kærlighed inddraget dem i Guds herredømme over vort liv, så de nu, hvor forfærdelige de end var, må samvirke til vort bedste! Og hvad vor fremtid angår, har han overtaget ansvaret for den, så han leder os med sit råd og siden optager os i herlighed (Salme 73,24).

Når der ikke længer er plads til frygt i vor samvittighed, da er der skaffet plads til frimodighed – ikke nu og da, men altid og i sin helhed. Frimodighed er ikke frækhed eller kammeratskab med Herren, men hellig taknemmelighed, tryghed og tillid.

Hernede er de evige arme. De omslutter os og bærer os og fremstiller os uden plet eller rynke, dadelfri og uden anklage for Herren i hans herlighed, så alt er fryd og glæde og Ham til evig og uendelig pris og ære.

Den fuldkomne kærlighed er Guds almagt. Den er vi nu og altid udvalgt til at være genstand for. Den bliver ikke mindre af vore nederlag og ikke større af vore sejre. Den er og forbliver fuldkommen og har fuldkommet vor fuldkomne frelse en gang for alle.

Kærlighedens virkemidler

Kærligheden virker i kraft af sig selv. Dens »effektivitet« er dens eget væsen. Det ser vi tydeligt på vor Herre Jesus.

Han udtømte sig selv, først for sin guddoms-herlighed, dernæst for sit liv. Han gav afkald og hænger til sidst magtesløs, udtømt for enhver menneskelig

mulighed for at udrette noget – og da fuldbyrdede han Guds frelse for utallige skabninger og »udrettede« altså det ubeskriveligt store og mægtige.

På sin vandring gennem livet afstod han bevidst fra at indordne sig under den menneskelige anskuelse af, hvad der er ef-

fektivt og fører til noget stort.

Først da djævelen fristede ham til at få alle denne verdens riger med al deres herlighed, blot han ville betale det med et knæfald for mørkets fyrste. Han kunne have udrettet en mængde herlige ting i så fald – ja, men han kunne aldrig have frelst

nogen.

Dernæst da den store skare, som han havde bespist i ørkenen med nogle få brød og fisk, ville gøre ham til konge. Var det ikke en enestående chance til at få menneskene med sig? Muligvis nok, men han trak sig tilbage og gik op på fjeldet, helt alene.

Til sidst på korset, da de lovede at vilde tro på ham, hvis han steg ned fra de rå planker og således beviste, at han var Guds søn. Her var efter al menneskelig bedømmelse også en enestående mulighed til at udrette noget enestående – og han havde jo magt dertil. Men han forblev på korset med al dets smerte.

Det er dårskab, thi når man som han har kraften til at vise, hvad Gud formår, skal man selvfølgelig benytte den.

Ja, men denne dårskab er viisere end selveste Salomon og samtlige mennesker.

De første disciple ønskede ikke andre virkemidler. Paulus lod sig hver stund overgive til døden for Jesu skyld. Til sidst led han døden udenfor Roms mure som en ensom mand, forladt af de fleste af sine åndelige børn.

Hans indflydelse er mærkbar overalt i verden den dag i dag!

Men de næste generationer af kristne ville udrette noget og være effektive på en anden måde i overensstemmelse med, hvad man anser for sund fornuft (som om noget skulle være sundt, der afviger fra HAM, der er vejen).

I dag står vi i fare for at ende i forførelse, fordi vi har ladet verdens ånd være

rådgiver, så den nu næsten overalt anviser de metoder og veje, der gør vor tjeneste »effektiv«, »succesrig« og »fremgangsrig«. Det sørgelige resultat er, at Jesu evangelium udbredes på lignende måde som andre budskaber.

I modsætning til alle andre budskaber er Guds evangelium om sin Søn det eneste, der lider skade og udtømmes for kraft, hvis det udbredes på anden måde end den, vi finder i evangelierne, d.v.s. ad efterfølgelsens vej.

Politiske budskaber udbredes i dag under iscenesættelse af alle mulige arrangementer, der tiltrækker menneskene. Religiøse budskaber serveres på lignende måde. Og gør vi det samme, da trækker vi navnet Jesus og ham, der bærer dette navn, ned på lige fod med andre navne, der også vil have samtiden i tale.

Det bliver, hvad Paulus kalder en anden Jesus. Og de, der tager imod en anden Jesus, bliver ikke frelst, men forført. De anvender navnet og jubler det ud, når stemningen er høj, men de kender ikke Ham, Guds Ånd vidner om, og de er ikke kommet igennem den snævre port, der fører til frelse.

Vil vi tjene Herren, da lad os følge Ham (Johs. 12,26). Da kan vi med glæde give afkald på alt, hvad vi ejer af muligheder, af gode ideer, af nye påfund, af længsel efter succes, popularitet, anerkendelse og bifald. Ja, da kan vi gerne udtømmes for muligheder til at udrette noget.

Da erfarer vi to salige virkeligheder, *først*, at vor mulighed til at elske, give og

velsigne aldrig udtømmes, *dernæst* det endnu herligere, at når vor tjeneste ikke beherskes af mennesketanker, men af kærlighedens dårskab, viser Gud, hvad Han formår!

Døden er udtømmelsen af enhver mulighed. Ja, men Kristus er opstanden. Hvor alle menneskelige muligheder er endegyldigt forbi, viser Gud, at netop her er Han virksom!

Skulle vi beskrive vor sande tjeneste i dette lys, består den i at blive apostelen Paulus' efterfølgere: »Hver stund, vi lever, overgives vi til døden for Jesu skyld, for at også Jesu liv (kærlighed, kraft, sandhed, lys og nåde) må blive åbenbart i vort dødelige kød. Så gør døden da sin gerning i os, men livet i jer« (2. Kor. 4,11-12).

Dette formår ingen af sig selv. Men skænker Gud os øren at høre med, skænker han os også nåde til at elske Ham, der har elsket os først, så vi af hjertet følger Ham ad den smalle vej, der i den såkaldte sunde fornufts lys fører nedad og til tab, men i Åndens lys fører opad til usigelig, men som regel skjult vinding. Da får vi nåde til at blive helt frie og uden frygt.

Vi ved ikke, om Gud snart kommer os til hjælp derved, at han lader mørkets magter rase frit. Da gør de en ende på alle menneskelige muligheder til at udbringe evangeliet. Da raseres kirkebygninger og forsamlingslokaler til grunden. Da fører Gud sine udvalgte til de første kristnes tjeneste: efterfølgelsen – og da »udrettes« der noget for Gud på Guds måde!

Kærlighedens gæld

Kærligheden er det, der var fra begyndelsen, altså det paradisiske liv, der gik tabt ved syndefaldet.

Vor Herre Jesus, den sidste Adam, kom ikke til paradisiske forhold, men i modsætning til den første Adam fuldbyrdede han at leve i ubrudt kærlighed til Faderen og til sin næste, hvem denne end var.

I Ham ser vi det, der var fra begyndelsen, livet, som således er det evige liv – det liv, som han vandt til os for så dyr en pris. Fordi det liv er evigt, er det ikke selvbevarende, men giver og giver af sit eget uudtømmelige væsen, kærligheden. Der står om vor Herre Jesus, at han gik omkring og gjorde vel, og det uddybes i de fire evangelier.

Den sidste aften sagde han: »Dette er mit legeme, som gives for eder – dette er mit blod, som udgydes for eder« – så kunne end ikke han give mere. Han gav sig selv og dermed alt, ikke nødtvungent, men

frivilligt af kærlighed til Faderen og til os.

Nu siger apostelen Johannes til os: »Mine elskede, når Gud således elsker os, er også vi skyldige at elske hverandre« (1. Johs. 4,11). Denne skyldighed er ikke en tung forpligtelse, men det paradisiske liv, som Kristus har skænket os, da vi blev ført over fra døden til livet. Det er det gamle bud, som vi har haft fra begyndelsen, men alligevel er et nyt bud, fordi det viser sig som sandhed i Kristus og i os (1. Johs. 2,7-8), thi det, der var fra begyndelsen, men gik tabt, er genoprettet af vor Adam, Herren Jesus, og dermed blevet vort nye liv. Det er ikke et svært, byrdefyldt bud (1. Johs. 5,3), men selve vort evige livs væsen, thi vi er jo født af Gud.

Paulus siger det på sin måde: »Bliv ikke nogen skyldig uden dette: at elske hverandre« (Rom. 13,8). Enhver, der er født på ny, er blevet så rig og fri, at han ikke står med krav til noget menneske, men står i den gæld at elske sin næste,

hvem han end er.

Denne kærlighed er ikke blot et varmt hjerte, men en frigjort vilje, der i gerning virkeliggør hjertets ønsker og længsler. Og i hver eneste kærlighedens gerning er hele hjertet med, thi kærligheden er altid hel, uforbeholden og uden frygt.

Drejer det sig om et sygebesøg, da er det af hele hjertet – drejer det sig om at komme et bestemt menneske i møde, da ligeledes af hele hjertet – drejer det sig om at hilse på en uven eller fjende, da også af hele hjertet – er det en gave, være sig pengegave eller noget andet, da helt og fuldt. Sådan gav den fattige enke. Sådan gjorde den barmhjertige samaritan. Sådan gav Maria, da hun salvede Herren til hans jordefærd. Og vi kan den dag i dag fornemme, at det var dem ikke en tung og byrdefuld forpligtelse, men deres glæde.

Vel kan der være en selvovertvinding forbundet med at elske sin næste i gerning, og det er derfor, Paulus taler om en

skyldighed eller gæld, men når selvovervindelsen er gennemført, hersker glæden.

Kærligheden er den virksomme tro. Den støtter sig ikke så meget til vore følelser som til Guds ord, der er Ånd og Liv og dermed kraft. I overensstemmelse hermed skriver Johannes: »Den, der holder fast ved (bevarer) Hans ord, i Ham er Guds kærlighed blevet fuldkommet« (1. brev, 2,5).

Både Johannes og Jakob betoner, at kærligheden ikke er opstemthed, men sandhed i gerning, og at den ikke er til stede nu og da, men altid, thi den er det evige liv, det, der var fra begyndelsen.

Kærlighedsbudet gør os fri fra alle for-

dringer og krav til andre og sætter os dermed i et forhold til dem, hvor vi altid er de rigeste. Jo mere vi yder, des rigere føler vi os. Det paradisiske, evige liv ejer udtømmelige kilder at øse af – kærlighedens, glædens, fredens, barmhjertighedens udtømmelige kilder.

Sandt er det, at det kan gøre ondt at elske – men hellere denne smerte end selviskhedens overfladiske glæder. Når det gør ondt, bliv da stille ved, at deri består kærligheden, at Gud elskede os (da vi var fjendske af sindelag og onde i vore gerninger) og sendte sin Søn til soning for vore synder. I stilheden når du frem til en endnu dybere erkendelse af Guds kærlig-

hed og lærer at kende, hvilken kærlighed Han har til os (til dig), se 1. Johs. 4,16.

Alt hører os til (1. Kor. 3,21-23), og intet kan skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre (Rom. 8,38-39). Med en sådan rigdom på frelse står vi naturligvis i gæld til enhver. Man skulle tro, at når Guds børn er så rige, kan de da umuligt have indbyrdes problemer, men kan samle al deres kærligheds kraft om at bringe frelsens herlighed til jøde først og så til græker, men sådan er det desværre ikke.

Jo, det er sådan hos nogle. Til dem bør også vi høre.

Kærligheden, fuldkommenhedens bånd

Vor Herre Jesus sagde: »Så vær I da fuldkomne, som jeres himmelske Fader er fuldkommet« (Matt. 5,48). Disse ord afslører vor ufuldkommenhed, men godkender den ikke. De tillader heller ikke, at vi slår os til ro med den i tillid til, at Guds nåde jo lykkeligvis dækker og skjuler den. Det er farligt at tro, at nåden ved Jesu blod også nedskriver Jesu bud.

Lad os hellere tro og tale, som Guds evangelium lærer os!

Først

Hvis vi er født på ny, da omtaler Guds ord os ikke som syndere, men som fuldkomne (Fil. 3,15), fordi Guds Ånd bor i os, og Kristus dermed er vort liv. I overensstemmelse hermed kaldes vi for *elskede, hellige, udvalgte*, ja for *Guds børn*.

Vi var syndere, men er nu helligede og retfærdiggjorte – vi er altså noget helt andet end det, vi var (1. Kor. 6, 11).

Sådan taler Det nye Testamente, men sådan taler den store *Martin Luther* ikke altid, og lader vi hans ord gælde mere end Skriftens, risikerer vi at lide åndeligt tab.

Lytter vi i troens Ånd til vor Frelsers ord i bjergprædikenen, fornemmer vi, at det er *evangelisk* tale, og at evangeliet er Guds kraft til frelse.

Den konkrete fuldkommenhed er den kærlighed, der gengælder ondt med godt og hilser utvunget og frit på sin uven.

Men det er ikke en pedantisk, sygelig fuldkommenhed, ej heller principfasthed, men just den rige kærlighed, der ikke søger dit eget.

Paulus var som *Saul fra Tarsus* fuldkommen efter lovretfærdighedens principper. Det er ikke så svært, som det lyder. Det er i hvert fald langt lettere end at elske sin næste, hvem han end er.

Jesus var fuldkommen, thi han elskede endog sine fjender helt ind i døden på et kors. Men i de lovlydiges bedømmelse

brød han Guds lov, især sabbatsbudet – og i deres troskab imod loven besluttede de at slå ham ihjel!

Hans fuldkommenhed bød dem imod. De kunne end ikke se, at Han var fuldkommen i eet og alt, og at han opfyldte Guds bud.

Han har, om vi tilhører Ham, udgydt sin kærlighed i vore hjerter og dermed opfyldt sit eget ord: »Så vær I da fuldkomne, som jeres himmelske Fader er fuldkommet!« Hans ord skaber, hvad det siger, når vi har øren, der kan høre.

Dernæst

At være fuldkommen er ikke ensbetydende med at være fuldendt i fuldkommenhed. Men det er at have muligheden for at blive det. Et sundt, nyfødt barn er i al sin hjælpeløshed fuldkommet med muligheden for at fuldkommes.

Sådan er et Guds barn. Men som ethvert menneske udsættes for mange forskellige påvirkninger, således også ethvert Guds barn.

De fleste af os har været (og er måske stadig) under en stærk lovisk, principfast påvirkning. Den udgiver sig for en bibelsk hjælp til helliggørelse, men den er det ikke. Derimod er loven syndens kraft, altså den kraft, der fremkalder synden, først i skikkelse af vantro, dernæst i gerning (fortvivelse, oprør, m.v.). Loven skaber ensartethed, men ikke personlig frihed i ansvar overfor Herren og i kærlighed til Ham og sine fjender. Den skaber aldrig fuldkommenhed og fører ikke til ligedannelse med Kristus.

Det var evangeliet om Guds søn, vor Herre Jesus Kristus, der gav os et nyt hjerte med et nyt liv, så at vi blev Guds børn, født ovenfra, født af Gud.

Det er også evangeliet (og kun det), der giver dette nye liv vækst, så det bliver modent, mandigt og ligedannes efter Kristi

billede. I overensstemmelse hermed er en af vore allervigtigste bønner denne: »Herre, se til, at jeg har øren at høre med!« Vor Herre Jesus forkyndte det således: »Bliv i mig, da bliver jeg også i jer« (Johs. 15,3).

Apostelen Paulus sagde det således: »Over alt dette ifør jer kærligheden, som er det fuldkomne bånd« (Kol. 3,14). Paulus siger ikke: »Forsøg nu at blive så fuldkomne som muligt!« Han appellerer ikke til den kristne, men til hans tro. Du kan iføre dig kærligheden, gør det!

Vær mandig! Du er det jo! Så vær det! Vær stærk! Du er det jo! Så vær det! Lad alt hos jer ske i kærlighed! Det kan I jo som Guds elskede børn! Så gør det!

Tro er fuldkommen tillid til Herren Jesus. Tillid til, at Han elsker mig fuldkommet, altså helt, udelt og ubetinget.

Kærligheden er fuldkommen. Der er næppe nogen hustru, der ville blive glad, hvis hendes mand sagde: »Jeg elsker dig delvist!« Kærligheden er altid hel – ellers er den kun egenkærlighed. Men som fuldkommen kan vi kun gribe og praktisere den *i troen*. Det er derfor Paulus skriver: »Hils dem, der elsker os *i troen*« (Titus 3,15).

Til sidst

Fornuften ser ikke, hvad troen ser, fordi den hører det af Ham, der taler som ingen anden.

Han taler til os om, hvad Han formår – Han alene!

Det gælder ordet: »Så vær I da fuldkomne, som jeres himmelske Fader er fuldkommet!«

Lad os ikke svare: »Nej, Herre!« Lad os svare: »Lad det ske efter dit ord, Herre! Jeg tror, hjælp min vantro!« Og lad os som N. P. Wetterlund hver morgen tage et styrtebad i Guds rene, altid fornyende kærlighed!